

Interpelacja

Kilkakrotnie interpelowałem w sprawie nieprawidłowości w funkcjonowaniu składowiska odpadów w Olchówce. W odpowiedzi słyszałem, iż brak jest potwierdzenia, iż operator tego składowiska dopuszcza się naruszeń zezwolenia na prowadzenie składowania odpadów oraz instrukcji prowadzenia składowiska. Na zlecenie WIOŚ w Białymstoku (nr zlecenia WI.7023.1.198.2015.AC z dnia 29.09.2015 r.) Główny Instytut Górnictwa Zakład Monitoringu Środowiska przeprowadził prace badawczo-usługowe na składowisku w Olchówce w okresie 1.10.2015-09.11.2015 r. Ze sporządzonej w wyniku obserwacji „Oceny rodzaju składowanych odpadów na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Olchówce, gm. Narewka” wynika, że :

„Na podstawie przeprowadzonych oględzin i obserwacji należy stwierdzić, że na składowisku odpadów innych niż obojętne w miejscowości Olchówka, gm. Narewka, powiat hajnowski, woj. podlaskie, zostały umieszczone odpady o składzie morfologicznym i strukturze odpowiadającej odpadom z grupy 20 tj. odpadom powstającym w gospodarstwach domowych lub pochodzącym od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych, które to zostały wymieszane i przykryte odpadami o kodzie 17 09 04 – zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu.

Analizując skład morfologiczny i strukturę umieszczonych na składowisku odpadów można podzielić te odpady na 2 kategorie :

- 1) odpady o kodzie 17 09 04 - zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu
- 2) odpady o kodzie 20 03 01 – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – w masie znajdowały się frakcje, co do których istnieje obowiązek ich selektywnego zbierania i odbierania : papier, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe oraz odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji.

Do budowy skarp w tym obwałowań eksploatowanego składowiska odpadów zostały wykorzystane odpady o kodzie 19 12 12 – inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów.

Ponadto stwierdzono, że istnieją podstawy do tego, że na składowisko zostały przyjęte odpady pochodzące z przemysłu tekstylnego oraz odpad w postaci popiołu o kodzie 20 03 99.”

Wobec powyższego w podsumowaniu stwierdzono, że :

„Biorąc pod uwagę aktualnie obowiązujące decyzje oraz skład morfologiczny i strukturę umieszczonych na składowisku „świeżych” odpadów należy stwierdzić, że zarządzający składowiskiem odpadów w m. Olchówka, gm. Narewka przyjął do składowania odpady o kodzie 20 03 01 – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, wbrew posiadanym zezwoleniom oraz wbrew instrukcji prowadzenia składowiska.

Wykorzystane do budowy skarp w tym obwałowań eksploatowanego składowiska odpadów odpady o kodzie 19 12 12 – inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów, były dopuszczone do składowania w posiadanych zezwoleniach przed dokonaniem ostatnich zmian. Z uwagi na to oraz z uwagi na brak precyzyjnej daty ich przyjęcia na składowisko, trudno stwierdzić czy były nieprawidłowości w tym zakresie.

Odpady przed ich umieszczeniem na składowisku nie zostały poddane procesom ich przekształcenia, włącznie z segregacją, w celu ograniczenia zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi lub dla środowiska oraz ograniczenia ilości lub objętości składowanych odpadów.”

Na zlecenie WIOŚ w Białymstoku (nr zlecenia WI.7024.179.2015.AC z dnia 10.12.2015 r.) Główny Instytut Górnictwa Zakład Monitoringu Środowiska ponownie przeprowadził prace badawczo-usługowe na składowisku w Olchówce w okresie 11.12.2015-031.12.2015 r. Ze sporządzonej w wyniku obserwacji „Oceny rodzaju składowanych odpadów na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Olchówce, gm. Narewka” wynika, że :

„W wyniku wizji terenowej i oględzin przeprowadzonych w dniu 17.12.2015 r. na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Olchówka, gm. Narewka, powiat hajnowski, woj. podlaskie, stwierdzono, że

wierzchnia (najświeższa) warstwa odpadów umieszczonych na kwaterze składowiska w przeważającej ilości zawierała odpady o kodzie 17 09 04 – zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu. (...) W składzie odpadów można było wyróżnić pojedyncze elementy, zaobserwowano 4 worki o pojemności ok. 35 litrów, które po otwarciu wykazały typowy skład dla zmieszanych odpadów komunalnych z gospodarstw domowych. W trakcie otwarcia tych pojedynczych worków znaleziono rachunki sklepowe o datach z września, października, listopada 2015 r. co świadczy o tym, że odpady te dostały się na składowisko w okresie ostatnich 3-4 miesięcy.”

Wobec powyższego w podsumowaniu stwierdzono, że :

„Na podstawie przeprowadzonych oględzin i obserwacji należy stwierdzić, że na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Olchówka, gm. Narewka, powiat hajnowski, woj. podlaskie, zostały umieszczone w przeważającej masie odpady o kodzie 17 09 04 - zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu oraz w ich obrębie odpady o składzie morfologicznym i strukturze odpowiadającej odpadom z grupy 20 tj. odpadom powstającym z gospodarstw domowych lub pochodzącym od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Proces segregacji odpadów dostarczanych na składowisko pomimo ich niewielkiej ilości nie jest wystarczająco wydajny w istniejąca linia segregacyjna nie pozwala w pełni na skuteczną segregację odpadów”.

Analiza obu „Ocen rodzaju składowanych odpadów na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Olchówce, gm. Narewka”, wykonanych przez Główny Instytut Górnictwa Zakład Monitoringu Środowiska na zlecenie WIOŚ pozwala na stwierdzenie, że na składowisku znajdują się odpady, które są składowane wbrew posiadanym zezwoleniom, instrukcji prowadzenia składowiska oraz decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska.

Pismem z dnia 20.01.2016 r. Podlaski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Białymstoku poinformował Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego o stwierdzonych nieprawidłowościach. Na stronie 11 pisma wskazał :

„W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości :

- składowisko odpadów nie było wyposażone we wszystkie urządzenia zapewniające właściwe funkcjonowanie – brak brodzika do dezynfekcji kół, instalacja do monitorowania stanu wód podziemnych była niesprawna w związku z tym, że nie zapewniała skutecznej obserwacji parametrów wskazujących na ewentualną możliwość wystąpienia lub powstania zagrożeń dla środowiska,
- zarządzający eksploatował składowisko z naruszeniem warunków decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska oraz niezgodne z posiadanym zezwoleniem na przetwarzanie odpadów,
- ewidencja odpadów nie zawierała wszystkich wymaganych informacji,
- zarządzający składowiskiem nie odmówił przyjęcia do składowania odpadów na składowisku w przypadku niezgodności przyjmowanych odpadów z informacjami zawartymi w podstawowej charakterystyce odpadów, niezgodności przyjmowanych odpadów z danymi zawartymi w karcie przekazania odpadów, niezgodności przyjmowanych odpadów z decyzją zatwierdzającą instrukcję prowadzenia składowiska odpadów , instrukcją prowadzenia składowiska odpadów oraz pozwoleniem na przetwarzanie odpadów,
- zarządzający składowiskiem odpadów w przypadku przekazywania do składowania na składowisku odpadów, odpadów niezgodnych z decyzją zatwierdzającą instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, instrukcją prowadzenia składowiska odpadów nie zawiadomił o tym niezwłocznie wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

W sytuacji zawiadomienia przez WIOŚ Urzędu Marszałkowskiego o sytuacji na składowisku należało oczekiwać działań ze strony tego ostatniego ale reakcja była odmienna. W piśmie z dnia 1 lutego 2016 r. skierowanym do Fundacji Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych Urząd Marszałkowski próbuje uzasadniać brak swojej reakcji na poczynania na składowisku w Olchówce brakiem właściwości. Stwierdza, że to WIOŚ powiada kompetencje w zakresie kontroli przestrzegania wymogów decyzji zezwalającej na eksploatację instalacji, przy czym ma on możliwość nałożenia kary pieniężnej. Jednocześnie wskazuje, iż w toku procedury administracyjnej nie uznano, że istnieją przesłanki do odmowy w drodze decyzji zatwierdzenia instrukcji prowadzenia składowiska, zatem taka decyzja została wydana przez Marszałka Województwa w dniu 6.02.2015 r., a na gruncie ustawy o odpadach nie ma możliwości wycofania z obrotu prawnego decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia odpadów.

Wskazać jednak należy na błędne przekonanie Marszałka o braku uprawnień do kontroli. Prowadzenie składowiska odpadów jest działalnością gospodarczą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Jest to

działalność regulowana, a jej wykonywanie wymaga uzyskania zezwolenia, co wynika z art. 75 ust. 1 u.s.d.g. Na gruncie ustawy o odpadach organem właściwym w tym zakresie jest Marszałek Województwa, co wynika z art. 41 ust. 3. Nie ma zatem przeszkód prawnych, by organ, który wydał zezwolenie dokonywał następczej kontroli prawidłowości udzielonego zezwolenia. Tym bardziej, że art. 47 u.o.o. pozwala na cofnięcie takiego zezwolenia. Stanowi on, że jeżeli posiadacz odpadów, który uzyskał zezwolenie na zbieranie odpadów lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów, narusza przepisy ustawy w zakresie działalności objętej zezwoleniem lub działa niezgodnie z wydanym zezwoleniem, właściwy organ wzywa go do niezwłocznego zaniechania naruszeń, wyznaczając termin usunięcia nieprawidłowości, a gdy posiadacz odpadów, mimo wezwania, nadal narusza przepisy ustawy lub działa niezgodnie z wydanym zezwoleniem, właściwy organ cofa to zezwolenie, w drodze decyzji, bez odszkodowania. Wówczas cofnięcie zezwolenia, powoduje zakończenie działalności objętej tym zezwoleniem, a decyzja zatwierdzająca instrukcję prowadzenia składowiska traci moc jako bezprzedmiotowa.

W przedmiotowej sprawie stanowisko Marszałka Województwa co do braku uprawnień do kontroli i niemożliwości wyeliminowania z obrotu prawnego wydanych przez siebie decyzji należy uznać za błędne. Ma on nie tylko uprawnienia do przeprowadzania kontroli we własnym zakresie, jak i też cofnięcia zezwoleń wydanych na rzecz zarządzającego składowiskiem., ponieważ **WIOŚ jednoznacznie stwierdził, że zarządzający eksploatował składowisko z naruszeniem warunków decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska oraz niezgodne z posiadanym zezwoleniem na przetwarzanie odpadów.**

Powyższe nieprawidłowości powodują konieczność podjęcia przez Marszałka Województwa oraz Podlaski WIOŚ w Białymstoku, czynności zmierzających do wygaszenia decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowanego w Olchówce, gm. Narewka oraz innych zezwoleń. W przypadku odmiennego stanowiska co do właściwości organ, do którego zwrócił się petent powinien przekazać prowadzenie sprawy organowi właściwemu a w przypadku różnicy w poglądzie, który organ jest właściwy do rozpatrzenia sprawy powinien doprowadzić do ustalenia właściwości. W żadnym przypadku nie może pozostawać beczynny, co ma miejsce w przedmiotowej sprawie.

Oczekuję bezzwłocznego podjęcia działań ze strony Marszałka Województwa, który jest organem w powyższej sprawie.

Bogusław Dębski

